

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/26/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816206731
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3816206731.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou vo veci starostlivosti o maloletú O. L., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka B. I., nar. X.X.XXXX, bytom ul. M. W. č. XX/X, O., otec O. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. U. č. XXXX/XX, O., za účasti Reedukačného centra, ul. O. č. X, J. Moravce a Okresnej prokuratúry Prievidza, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletou O. L., nar. XX.X.XXXX, ktorá bude vykonávaná v Reedukačnom centre, ul. O. 6, J. M..

Matka dieťaťa B. I., nar. X.X.XXXX, je p o v i n n á platiť na maloletú O. L., nar. XX.X.XXXX, s účinnosťou od 26.5.2016 výživné vo výške 35 eur mesačne vždy vopred najneskôr do 25. dňa kalendárneho mesiaca na účet Reedukačného centra, ul. O. 6, J. M., vedený v Štátnej pokladnici, ul. Radlinského 32, Bratislava 15, č. 7000099858/8180, IBAN: SK75 8180 0000 0070 0009 9858, VS: 2241789.

Zameškané výživné za obdobie od 26.5.2016 do 31.7.2016 vo výške 76,77 eur je matka dieťaťa B. I., nar. X.X.XXXX p o v i n n á zaplatiť v lehote do 31.12.2016 na účet Reedukačného centra, ul. O. 6, J. M., vedený v Štátnej pokladnici, ul. Radlinského 32, Bratislava 15, č. 7000099858/8180, IBAN: SK75 8180 0000 0070 0009 9858, VS: 2241789.

Otec dieťaťa O. Y., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n ý platiť na maloletú O. L., nar. XX.X.XXXX, s účinnosťou od 26.5.2016 výživné vo výške 100 eur mesačne vždy vopred najneskôr do 25. dňa kalendárneho mesiaca na účet Reedukačného centra, ul. O. 6, J. M., vedený v Štátnej pokladnici, ul. Radlinského 32, Bratislava 15, č. 7000099858/8180, IBAN: SK75 8180 0000 0070 0009 9858, VS: 2241789.

Zameškané výživné za obdobie od 26.5.2016 do 31.7.2016 vo výške 219,35 eur je otec dieťaťa O. Y., nar. XX.X.XXXX p o v i n n ý zaplatiť v lehote do 31.12.2016 na účet Reedukačného centra, ul. O. 6, J. M., vedený v Štátnej pokladnici, ul. Radlinského 32, Bratislava 15, č. 7000099858/8180, IBAN: SK75 8180 0000 0070 0009 9858, VS: 2241789.

o d ô v o d n e n i e :

1.Navrhovateľka návrhom zo dňa 20.5.2016 domáhala sa, aby súd predbežným opatrením nariadil umiestniť maloletú O., nar. XX.X.XXXX do P. centra, ul. O. č. XXXX/X, J. M..

2. Návrh odôvodnila tým, že Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. P 412/2000-18 zo dňa 2.2.2001 schválil uzavretú rodičovskú dohodu, podľa ktorej maloletá O. bola zverená do jej osobnej starostlivosti a otec sa zaviazal platiť výživné vo výške 1.000,- Sk mesačne. V školskom roku 2015/2016 navštevuje 2. ročník Strednej odbornej školy, ul. Kalinčiaka Prievidza, odbor hostinský. Maloletá opakovane,

štyrikrát po sebe utiekla z miesta bydliska. Prvýkrát dňa 4.1.2015, kedy zanechala list na rozlúčku, v ktorom uviedla, že chce žiť svoj vlastný život. Políciou Slovenskej republiky bolo po nej vyhlásené pátranie. Príslušným útvarom Policajného zboru bola zadržaná v okrese Žilina, kde si ju prevzala. Ako matke jej bolo doporučené, aby dieťa absolvovalo psychiatrické a psychologické vyšetrenie a aj krvné testy na prítomnosť návykových látok. Dňa 6.2.2015 po skončení vyučovania sa tiež nevrátila domov, mobilný telefón mala vypnutý. Polícia Slovenskej republiky pri hľadaní maloletej jej opätovne poskytla súčinnosť. Našli ju, a potom ako si ju prevzala na Obvodnom oddelení Policajného zboru Prievidza, bola umiestnená v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Kremnici. Dôvodom bolo jej nezvládnuteľné správanie a možnosť opätovného útoku z domu. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 4P 18/2015-68 zo dňa 9.7.2015 dočasne odňal maloletú O. z jej osobnej starostlivosti a nariadil pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky - v Diagnostickom centre L. L., A. XX, a to na obdobie 6 mesiacov. Po skončení diagnostického pobytu po 3 krát utiekla z domu. Po zadržaní políciou bola hospitalizovaná po dobu jedného týždňa na psychiatrickom oddelení. Následne, pravidelne ambulantnou formou absolvovala v intenzite jedenkrát mesačne vyšetrenia u psychiatra, a tiež konzultácie u psychológa. Od 16.5.2016 je maloletá nezvestná a Obvodným oddelením Policajného zboru Prievidza je po nej vyhlásené pátranie. Lekár - psychiater, a aj sociálna kurátorka sa vyjadrili, že aktuálny zdravotný stav dieťaťa si vyžaduje jeho okamžité umiestnenie do reedukačného centra.

3. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7P 26/2016-24 zo dňa 25.5.2016 predbežným opatrením matke B. I., nar. X.X.XXXX nariadil, aby dočasne odovzdala maloletú O., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra, ul. O. č. XXXX/X, J. M., a to dňom skončenia hospitalizácie dieťaťa v Nemocnici s poliklinikou Prievidza, so sídlom v Bojniciach. Súčasne súd bez návrhu začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou.

4. Dňa 2.6.2016 do konania vstúpila Okresná prokuratúra Prievidza.

5. Otec dieťaťa sa na určený termín pojednávania nedostavil. Neprítomnosť riadne a včas neospravedlnil. Súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky dieťaťa, svedka M. I., maloletej O., oboznámením sa s pripojenými spismi, so zápisnicami napísanými na Obvodnom oddelení Policajného zboru Prievidza, s lekáorskými správami, so správou o prešetrení rodinných pomerov, so správou Reedukačného centra, ul. O. č. 6, J. M., s vyjadrením Daňového úradu, pobočka Prievidza, Daňového úradu, pobočka Partizánske, s daňovým priznaním.

7. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

8. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. P 412/2000-18 zo dňa 2.2.2001 schválil uzavretú rodičovskú dohodu, podľa ktorej maloletá O., nar. XX.X.XXXX bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné vo výške 1.000,- Sk mesačne. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 13P 58/2010-44 zo dňa 28.5.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 5CoP 65/2010-57 zo dňa 11.8.2010 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú Petru zo sumy 33,19 eur na 50,- eur mesačne s účinnosťou od 1.2.2010. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 18P 43/2014-120 zo dňa 13.2.2015 návrh matky dieťaťa o zvýšenie výživného zamietol. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie matka. Krajský súd Trenčín rozsudkom č. k. 19CoP 40/2015-160 zo dňa 1.10.2015 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že vyživovaciu povinnosť otca, s účinnosťou od 1.10.2015 zvýšil zo sumy 50,- eur na 100,- eur mesačne.

9. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 4P 18/2015-68 zo dňa 9.7.2015 dočasne odňal maloletú O. z osobnej starostlivosti matky a nariadil jej pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky - v Diagnostickom centre L. L., A. XX, a to najdlhšie na dobu 6 mesiacov, odo dňa jej umiestnenia. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súd dospel k právnenému záveru, že nariadenie výchovného opatrenia je v záujme maloletej, pretože sú s ňou výchovné problémy, uteká z domáceho prostredia a následne sa do neho vracia za asistencie polície. Súd poukázal na správu Súkromného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Prievidza zo dňa 12.2.2015, podľa ktorej u dieťaťa je potrebné sledovanie zmien v afektivite a tiež na správu Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya Kremnica zo dňa 5.3.2015, podľa ktorej realizovanými vyšetreniami bol preukázaný disharmonický osobnostný vývin maloletej, emočná a afektívna labilita, zhoršená sociálna adaptácia,

narušený sebaobraz a únikové mechanizmy, a zistené boli aj príznaky psychotraumatizácie. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 15P 62/2015-33 zo dňa 14.1.2016 nariadil nad výchovou maloletej O. výchovné opatrenie - dohľad. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že počas umiestnenia v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka čiastočne skorigovala svoje správanie, avšak podľa správy uvedeného centra má sklony posúvať si hranice a má problém s rešpektovaním autorít. Súd dospel k právnomu záveru, že je nevyhnutné, v záujme udržania vhodného správania, ju kontrolovať aj v domácom prostredí, pretože nemožno vylúčiť, že zlepšenie je len dočasné.

10. V mesiaci februári 2016 maloletá O. po dobu jedného týždňa bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Podľa predloženej lekárskej správy zo dňa 5.2.2016, vyhotovenej Nemocnicou s poliklinikou Prievidza, so sídlom v Bojniciach dieťa nevie vysvetliť, z akého dôvodu z domu uteká. Zdravotný stav bol hodnotený ako: poruchy správania, úteky z domu.

11. Dňa 17.5.2016 matka dieťaťa dostavila sa na Obvodné oddelenie Policajného zboru Prievidza. Zo zápisnice o podaní vysvetlenia č. ORPZ-PD-OPP3-DU:950/2016-PD vyplýva, že oznámila, že maloletá O. je od XX.X.XXXX nezvestná.

12. Podľa správy predloženej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza dňa 23.5.2016, o 17.45 hod. sa maloletá prihlásila na políciu a následne bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Nemocnice s poliklinikou Prievidza, so sídlom v Bojniciach.

13. Do zápisnice vyhotovenej Obvodným oddelením Policajného zboru Prievidza zo dňa 23.5.2016 maloletá za prítomnosti pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza uviedla, že dňa 16.5.2016 po skončení vyučovania odišla ku kamarátovi Z., na adresu ul. P. č. XX, O., kde bola do 17.5.2016. Následne v uvedený deň vo večerných hodinách odišla a do 18.5.2016 bola vonku na ulici. V tento deň odišla do obce Nitrianske Rudno, kde bola na chatke pri jazere. Do Prievidze sa vrátila dňa 20.5.2016, a až do dňa 23.5.2016 sa zdržiavala na rôznych miestach v Prievidzi.

14. Z výsluchu matky dieťaťa vyplýva, že pozitívne zmeny v správaní sa maloletej O. sú len dočasného charakteru. Opakovane, štyrikrát po sebe z miesta bydliska utiekla. Je inými osobami ľahko ovplyvniteľná. Vyhľadáva prítomnosť starších mužov. Na základe doporučenia Diagnostického centra Lietavská Lúčka používala prísne výchovné postupy a súčasne zohľadňovala potreby dieťaťa a hľadala kompromisy. Maloletá to však zneužívala. Je potrebné, aby jej správanie bolo usmerňované v zariadení s režimom.

15. Z výsluchu svedka M. I. vyplýva, že s matkou urobili všetko, čo bolo v ich schopnostiach a možnostiach. Snažili sa dieťaťu vytvoriť rodinné zázemie. S maloletou komunikoval, žiadal ju, by prehodnotila svoje správanie, avšak bezvýsledne. Zmena jej konania bola prechodná. V súvislosti s útekmi z domu sa stretávala s mužmi staršieho veku.

16. Z výsluchu maloletej O. vyplýva, že dôvodom jej útekov z domu boli problémy s kamarátmi (zlá partia), so spolužiačkou. Matku, ani jej manžela neinformovala o mieste, kde sa nachádza, mobilný telefón mala vypnutý. Zdržiavala sa i v prítomnosti starších mužov, s ktorými sa zoznámila cez internet. V súčasnej dobe si uvedomila, že nekonala správne.

17. Z písomného vyjadrenia Reedukačného centra J. vyplýva, že osobnosť maloletej O. je pubescentná, extrovertne orientovaná, afektívne labilná, s disharmonickým vývinom. Má zníženú frustračnú toleranciu. V situáciách záťaže reaguje verbálne agresívne, únikom. Je ľahko ovplyvniteľná pozitívnym i negatívnym smerom, a preto je veľmi dôležité v akom prostredí sa nachádza. Má naivné nazeranie na budúcnosť, ľahko dôveruje menej známym osobám. Reedukačný proces je u maloletej pozitívne naštartovaný, má predpoklady skorigovať negatívne prejavy v správaní.

18. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vyplýva, že nie je osoba, ktorej by maloletá mohla byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 54 ods. 2 písm. c/ Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej

starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

20. Ústavná starostlivosť je tretou formou náhradnej starostlivosti, ktorá nahrádza osobnú starostlivosť rodičov o dieťa, keď títo starostlivosť nezabezpečujú, resp. nemôžu zabezpečiť a ktorú súd zásadne nariadi len ak nemožno nariadiť predošlé formy náhradnej starostlivosti. Ide o výnimočné opatrenie súdu, ku ktorému je možné pristúpiť len pri naplnení zákonných predpokladov. Prvoradým dôvodom je vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy, spočívajúce i vo vážnych nedostatkoch v správaní dieťaťa, v jeho asociálnosti. Dôvodom, pre ktorý môže byť ústavná starostlivosť nariadená je i skutočnosť, že uložené výchovné opatrenie pobytového charakteru podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine k náprave nevedlo.

21. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie ústavnej starostlivosti. Výchova dieťaťa je vážne narušená. Matka, ktorej bolo zverené do osobnej starostlivosti, už nedokáže jeho výchovu zvládnuť. U maloletej je prítomný disharmonický vývin. V situáciách záťaže reaguje verbálne agresívne, únikom zo situácie. Je ľahko ovplyvniteľná, a to i negatívnym smerom. Boli u nej diagnostikované zmiešané poruchy správania a emócií. Maloletá O. už bola dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a rozsudkami tunajšieho súdu nariadený pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, na obdobie najdlhšie 6 mesiacov a následne nad jej výchovou bolo nariadené výchovné opatrenie - dohľad. Výchovné problémy sa však opakujú, z rodinného prostredia uteká. Stalo sa tak po skončení diagnostického pobytu a naposledy dňa 16.5.2016. Vyžaduje výchovný prístup s jednoznačne určenými hranicami a pravidlami. Potrebuje si osvojiť pozitívne prvky v správaní a naučiť sa tiež efektívne riešiť záťažové situácie. Dieťa sa bude podrobovať režimu ústavu, do ktorého rodičia nezasahujú. Nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletej.

22. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

23. V období, kým bude trvať ústavná starostlivosť vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu nezaniká. Keďže je vylúčené, aby si ju plnili vo forme osobnej starostlivosti, súd rozhodol o ich povinnosti platiť výživné.

24. Náklady na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa pozostávajú zo zabezpečovania oblečenia, stravy, hygienických a kozmetických potrieb, učebných pomôcok. Podľa vyjadrenia informovaného zástupcu Reedukačného centra len náklady na stravu denne predstavujú 3,30 eur (mesačne 102,30 eur).

25. Podľa výpisu zo živnostenského registra, matka dieťaťa je samostatne zárobkovo činnou osobou. Z jej daňového priznania za rok 2015 vyplýva, že základ dane predstavoval sumu 516,- eur. Vykonáva upratovacie práce. Celkovo má tri vyživovacie povinnosti. S manželom a deťmi užívajú byt, za ktorý titulom zálohových platieb mesačne platia sumu 350,- eur. Mesačné príjmy jej manžela predstavujú sumu 700,- eur až 800,- eur mesačne. S poukazom na zárobkové možnosti a schopnosti matky, súd určil rozsah jej vyživovacej povinnosti sumou 35,- eur mesačne. Výživné bude poukazovať zariadeniu, v ktorom je dieťa umiestnené.

26. Podľa výpisu zo živnostenského registra, otec dieťaťa je samostatne zárobkovo činnou osobou. Daňový úrad, pobočka Partizánskeho súdu oznámil, že za zdaňovacie obdobie 2015 jeho základ dane predstavuje 1.915,- eur. V konaní č. 18P 43/2014 odvolací súd pri rozhodovaní o výživnom aplikoval princíp potenciality príjmov. S poukazom na odôvodnenie rozhodnutia je možné uviesť, že týmto príjmom bola minimálna mzda. V tom čase (za rok 2014) jeho základ dane podľa daňového priznania predstavoval 0,- eur. S poukazom na daňové priznanie za rok 2015 príjem (zásada fakticity príjmov) je nižší ako v čase konania 18P 43/2014 (aplikácia zásady potenciality príjmov). Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k deťom pochádzajúcim z manželstva Dáriusovi, nar. 15.11.2008 a Sofii, nar. 1.2.2010. Možnostiam a schopnostiam otca dieťaťa a odôvodneným potrebám maloletej zodpovedá výživné 70,- eur. Nie je možné spravodlivo požadovať, aby v prevažnom rozsahu náklady, ktoré vzniknú v súvislosti s pobytom dieťaťa v Reedukačnom centre znášal štát. Výživné bude poukazovať zariadeniu (nie matke dieťaťa), v ktorom je dieťa umiestnené.

27. Za účelom zosúladenia právneho stavu s faktickým súd oboch rodičov zaviazal platiť určené výživné s účinnosťou od 26.5.2016 (dátum výkonu rozhodnutia neodkladného (predbežného) opatrenia). Súčasne rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od 26.5.2016 do 31.7.2016, ktoré u matky predstavuje 76,77 eur (aliquotná časť za máj 2016 6,17 eur plus 2 krát 35,- eur), a u otca 153,55 eur (aliquotná časť za máj 2016 13,55 eur plus 2 krát 70,- eur). Otec dieťaťa do 25.5.2016, teda na základe rozhodnutia odvolacieho súdu z konania 18P 43/2014 bol povinný k rukám matky platiť po 100,- eur mesačne a od 26.5.2016 je povinný platiť po 70,- eur mesačne na účet zariadenia (Reedukačného centra J..

28. Na zaplatenie zameškaného výživného súd obom rodičom povolil lehotu do 31.12.2016.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.